

Design/Przestrzeń/Technologia

„Design/Przestrzeń/Technologia” stanowi przegląd dokonań pracowników Wydziału Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu.

W przeszłości projektanci musieli w swojej pracy opanować, a co najmniej poznać, techniki i technologie, które obecnie nazywamy tradycyjnymi. To podejście charakteryzowało się specyficznym połączeniem znajomości technologii – materiału, procesów jego obróbki, możliwej i właściwej do zastosowania konstrukcji – z wykonywaniem określonych ruchów ciała człowieka wyposażonego w narzędzie, czyli maszynę (powszechnie z technologią kojarzoną).

Jednak współcześnie – w dobie czwartej rewolucji przemysłowej (zwanej również Industrią 4.0) – coraz dobitniej upowszechniają się technologie określane mianem nowoczesnych. Należą do nich druk 3D, komputerowe wspomaganie projektowania i produkcji, cyfrowe oraz inteligentne materiały, nanomateriały, internet rzeczy czy wirtualne dyski, tzw. chmury. Nowoczesne technologie zmieniły projektowanie, umożliwiając nowe podejścia i style pracy, jak design skupiony na człowieku, design parametryczny (wykorzystujący algorytmy i narzędzia komputerowe do tworzenia złożonych form w poszukiwaniu optymalnej funkcji i estetyki), czy generatywno-cyfrowy (sięgający po sztuczną inteligencję).

Projektując wystawę Wydziału Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii, wspólną dla czterech katedr wchodzących w jego skład (w tym niewymienioną w nazwie wydziału Katedrę Mebli), zdaliśmy sobie sprawę, że właśnie relacja pomiędzy technologią najnowszą i tradycyjną (rzemieślniczą) jest wspólnym zagadnieniem zarówno we wzornictwie, projektowaniu mebli, architekturze wnętrz, jak i scenografii.

Niniejsza wystawa prezentuje różne sposoby wykorzystania tradycyjnych i nowoczesnych technologii podczas praktyki projektowej. Nowe technologie mogą pojawić się jako narzędzie do projektowania lub produkowania, lub też jako integralna część produktu wspierająca jego funkcjonalność. Mogą być narzędziem do badań czy eksperymentów naukowych, artystycznych lub projektowych, albo zostać wykorzystane w celach edukacyjnych. Wśród eksponatów są też dzieła, w których projektanci dowodzą wartości kultywowania rzemiosła, czyli tzw. tradycyjnych technologii, ze względu na charakter projektu, nawiązanie do dziedzictwa kulturowego, zachowanie walorów materiału, etc. Często jest to tradycja pozostająca w dialogu z nowoczesnością, albowiem współczesny projektant raczej nie uniknie sięgnięcia po nowe możliwości w zakresie generowania koncepcji, opracowania dokumentacji projektowej czy cyfrowych narzędzi do komunikacji. Dialog ten czasami przechodzi w opozycję do nowych technologii, w której zastosowanie metod tradycyjnych stanowi deklarację ich przewagi nad bezkrytycznie przyjmowaną nowoczesnością.

Część prac to z kolei zdecydowane krytyczne odniesienie się do technologii, która pozbawia nas wrażeń sensorycznych, wprowadza zawrotne tempo postępu, uniemożliwia refleksję... I choć należące do tej grupy projekty wyrażają wątpliwości i zdystansowanie do postępu technologicznego, ostatni zbiór, nazwany „technologie dla przyszłości”, udowadnia, że właściwie potraktowane narzędzia technologiczne mogą wspomóc analizowanie kierunku, w jakim zmierzamy jako ludzkość, i wesprzeć projektowanie nie tylko obiektów, wnętrz, wystaw, eksperymentów, doświadczeń, ale też naszego życia w nadchodzących dziesięcioleciach.

W 1923 roku Walter Gropius zatytułował wystawę Bauhausu: „Sztuka i technologia – nowa jedność”. To motto znajdowało się w tle przygotowań naszej ekspozycji. Słowo „sztuka” zastąpiliśmy

słowem „design”, którego najpewniej użyłby Gropius w roku 2025. Jednak dopiero słowo „przestrzeń” pozwoliło nam osiągnąć wyraźną spójność dostrzegalnej przecież różnorodności struktury Wydziału.

Zgromadzone na wystawie projekty potwierdzają jedność designu, przestrzeni i technologii, pokazując płynące z niej szanse, ale i zagrożenia.

Na wystawie prezentujemy prace projektowe i artystyczno-projektowe pracowników Wydziału Architektury Wnętrz, Wzornictwa i Scenografii Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu. W celu jasności i przejrzystości komunikatu, każdy projekt został przyporządkowany do jednej z następujących kategorii:

Kategoria 1: Wykorzystanie nowych technologii

Kategoria 2: Kultywowanie rzemiosła: tradycyjne technologie

Kategoria 3: Dialog tradycji ze współczesnością

Kategoria 4: Opozycja do bezkrytycznej akceptacji postępu technologicznego

Kategoria 5: Narzędzie do badań i eksperymentów naukowych/ projektowych / artystycznych

Kategoria 6: Wykorzystanie technologii w celach edukacyjnych

Kategoria 7: Technologia dla przyszłości

Trzeba jednak podkreślić, że wiele z projektów może reprezentować więcej niż jedną grupę. Wynika to ze złożoności zadań projektowych, możliwości technologicznych, jakie stoją przed współczesnymi projektantami, i szerokiego wachlarza umiejętności, jakimi posługują się wrocławscy pedagodzy.

Mamy nadzieję, że wystawa będzie okazją do refleksji nad zjawiskami, jakimi są design, przestrzeń i technologia oraz ich wzajemne relacje, ale też po prostu do zapoznania się z „designem z Wrocławia”.

Beata Ludwiczak

Kuratorka główna: Beata Ludwiczak

Współkuratorzy: Tomasz Brzeziński, Magdalena Kasprzyca, Jacek Kulig, Renata

Wites-Krzyżanowska

Projektanci wystawy: Tomasz Brzeziński, Agata Nartowska, Aleksandra Gajzler-Baranowska, Przemysław Słowik

Producenci wystawy: Tomasz Brzeziński, Karolina Cykowska-Halczuk, Magdalena Kasprzyca, Tomasz Niemiec, Przemysław Słowik

Autorzy projektów: Damian Banasz, Ada Brożyna, Tomasz Brzeziński, Karolina Cykowska-Halczuk, Agata Danielak-Kujda, Rafał Filipek, Tomasz Gacek, Aleksandra Gajzler-Baranowska, Maja Górowska, Dariusz Grzybowicz, Szymon Hanczar, Joanna Jabłońska-Pawlaczek, Katarzyna Jagiełło, Bartosz Jakubicki, Piotr Jędrzejewski, Magdalena Kacprzak-Gagatek, Magdalena Kasprzyca, Patryk Knapczyk, Jacek Kos, Krzysztof Kubasek, Piotr Kuczkowski, Jacek Kujda, Jacek Kulig, Sławomir Kurałowicz, Katarzyna Leks, Patrycja Mastej, Mateusz Mirowski, Agata Nartowska, Tomasz Niemiec, Szymon Przybysz, Grzegorz Rozwadowski, Anna Semrau-Lech, Przemek Słowik, Urszula Smaza-Gralak, Robert Sochacki, Piotr Stocki, Robert Szwarczyński, Wojciech Wesołek, Renata Wites-Krzyżanowska, Agata Wojtyła-Młynarczyk, Bartosz Zamarek, Jacek Krzysztof Żurek.

Organizatorzy: Akademickie Centrum Designu, Akademia Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi Akademia Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu.